

vare foranledigede ved Skrivelse herfra, bebrejdet Ministeriet, at det ikke havde særlig søgt at sætte Stormagterne ind i det, hvorom Striden her hjemme dreier sig; man har i flere Rigsdagsmands Foredrag hørt Bebrejdelser til Ministeriet herfor. Men ogsaa i den Henseende, troer jeg, fremgaaer, at det er klart, hvad den høitærede Premierminister har oplyst: at det vilde have været meget urigtigt, om Ministeriet havde foretaget noget Saadant. Ogsaa skal jeg derom tillade mig at henvide til to af de fire Rigsdagsmand, som jeg fornemmelig henholder mig til i denne Sag. Den ærede Folkethingsmand for Maribo Amts 4de District (Monrad) har saaledes selv udtryffeligt erklæret, at enhver Mening om, hvorledes Rigsdagen dengang dømte om dette Spørgsmaal, er greben ud af Luften; men et Ministerium kan dog ikke saaledes gaae hen og skrive til Stormagterne og forestille dem, at det og det er Rigsdagens Mening her hjemme, naar en saadan Mening ikke var tilstede, men først skulde gribes ud af Luften.

Efter hvad jeg saaledes har anført med Hensyn til Spørgsmaalet om Nødvendigheden, der for mig er aldeles klar og utvivlsom, skal jeg tillade mig at yttre mig om, hvorledes jeg betragter Spørgsmaalet om det russiske Forbehold og den Anke, man har ført over, at et dansk Forbehold ikke er taget ligeoverfor dette. Det er nu for det Første ikke oplyst, at man har kunnet faae Renunciationen af den russiske Keiser uden et saadant Forbehold; der er Ingen, troer jeg, der har udtalt det (Rée: Hør!). Men, siger man, naar Prinds Christians Mandstamme skulde uddøe, og der da blev Tale om efter Londontractatens Art. 2 at faae bestemt en ny Tronfølger, da vilde dette russiske Forbehold være meget farligt. Jeg vil ligesaa lidt som nogen Anden nægte, at det jo vel kunde være en Hindring; men paa den anden Side maa jeg henholde mig til den Betragtning, der derom er gjort gjældende fra flere Sider: at det ikke er Rusland alene, der efter Art. 2 har at afgjøre dette Spørgsmaal; dette er saa langt fra at være Tilfældet, at det tværtimod er flere Stormagter i Forening, i Forbindelse med enkelte andre

Magter, paa hvem Afgjørelsen kommer til at beroe. Og hvorledes end Politiken og Diplomaten maatte vende og dreie sig i Tidens Lob, troer jeg dog, at det, saalange Verden staaer, vil blive en stadig Politik hos Magterne at søge at vedligeholde deres egen Styrke og Anseelse overfor hverandre; de ville altid stræbe at modvirke, at en enkelt Magt overskyder de andre. Deri troer jeg den største Garantie ligger for, at, naar den Tid kommer, at Art. 2 i Londontractaten skal gjøres gjældende, at da vil det russiske Forbehold maaffee nok være en Hindring, men dog ikke nogen absolut eller uovervindelig Hindring. Man maa nemlig vel erindre, at Art. 2 giver den daværende danske Konge Initiativet; han kan altsaa undlade at bringe i Forslag Den, som det til den Tid maatte antages at være nærmest i Ruslands Interesse at faae foreslaaet. Dersom han finder, at det danske Rige ikke kan være tjent med ham, kan han bringe en Anden i Forslag, og, blive da de øvrige Stormagter enige om at vedtage eller anbefale denne, da troer jeg ikke, at Rusland til den Tid vil lægge saa stor Vægt paa dette Spørgsmaal, at det skulde ville modsætte sig, hvad de andre Magter ere blevne enige om. Men lad os tænke os, at det danske Forbehold var blevet sat ligeover for det russiske, da forekommer det mig, at den daværende danske Konge meget let kunde komme i den meest afgjorte Forlegenhed; thi det kan man ikke nægte, at man ikke veed, hvorfra en saadan arveberettiget Cognat da vil komme (So!), man veed ikke, siger jeg, hvorfra han vil komme, hvilken Nationalitet han vil høre til, hvilket Rige han vil være nærmere eller fjernere bunden til; det kan man ikke vide. Men dersom Kongelovens Arvesølge levede op, naar dette Tidspunkt indtraadte, vilde da ikke den danske Konge, ved at gjøre Forslag om sin Efterfølger, næstendeels være ligefrem bunden til at foreslaae denne. Jeg seer deri en langt større Fare (Hør!), naar dette Tidspunkt kommer, idet det forekommer mig, at den daværende danske Konge vilde være bunden til at foreslaae en Mand, der kunde være den, det danske Folk allermindst kunde ønske dertil.